

*Az egyik szekrényben találok kézápoló krémet.
Mamát vajon ki ápolhatja most?*

*Elképzelem a tükreben, hogy nem vagyok.
Vagy mikor apa tükörbe néz minden második héten*

*bányás után, eszébe jut a folytatás? Eszébe
jutottam valaha ilyenkor? Eszébe jutott*

*a pék boltjának ajtaján keletkező tükörben anya?
Elképzelem, hogy anya vagyok, aki iskolába menet*

*rápillant saját magára. Haját igazgatja.
Vajon kire akar hasonlítani? Talán csak saját magára.*

Végül mindenki saját magára szeretne hasonlítani.

NYILAS ATILLA

Az ékesszólásról

SAFARI

I.

*„Háromezer-négyszázhetvenhetes számú
Steinmetz Miklós úttörőcsapat, vigyázz!
Fogadás balról (vagy jobbról?), zászlónak tisz-te-legi!”
Elöl valami hókuszpókusz, látni nem lehet,
aztán zúg a bután fenyegető „rendületlenül”.*

II.

*Volt ellene bármi kifogásod?
Érthetetlen volt, de már akkor sem akartál
feltétlenül mindent érteni.
Kivetted belőle a részed,
és nem váltott meg a benned bujkáló rosszkedv.*

III.

*Képzeld el egy vetélkedőt,
amit óraközi szünetben tartanak,
és a tanulók az állami propaganda híreit*

*hallgatják, ismételtetik,
az elvárt módon fejtegetik rajta.*

IV.

*Az elvárt módra rá tudtam érezni,
ha valamibe, ehhez volt érzésem,
választhattam jutalomkönyvet egy kupacból,
kitűnt belőle a Winnetou első része,
amit én vesztettem el, és így most visszakértem.*

V.

*A tanári kar közreműködésével
hetek óta sulykolják nekünk,
rádión élesítik a riadóláncot,
ki telefonon, ki gyalog, és aztán
össze is kell gyűlni, de minek.*

VI.

*Ez az első eset, hogy Mamáék
hiába szólongatnak, nem fordulok vissza,
igazam hamis tudatában – és az is
akkor lett volna, hogy az egyik lány
osztálytársam hátulról tökön rúgott?*

VII.

*Üldöztek, és én leráztam őket.
Gyors voltam és leleményes,
oda rejtőztem, ahol nem kerestek,
folyosói szekrénybe, női vécébe,
és győzelemként éltem meg.*

VIII.

*Egész csapat kölyök loholt a nyomomban,
át a téren, be egy lépcsőházba,
a túloldalon ki, vissza a következőben,
és megint ki, aztán valahova elszaladtak
fölöttem, mert már ott bújtam a lépcső alatt.*

IX.

*Tóth Karcsi a tornaórai iskolaköröket
úgy futotta, mint egy isten. „Rátapadtam”,
mozgását figyelve javítottam technikámon –
mostanában is többször magam előtt láttam,
amikor gyorsítottam (és legutóbb a világhálón).*

X.

*Dézi Gyuri bácsinál az órák egyik fajtája,
hogy képzeljük azt, kitört az atombáború,
és csak annak van esélye túlélni, aki időben
elér egy metróállomásra, aztán csak rójuk
a tornatermi köröket üvöltő diszkózenére.*

XI.

*Elszörnyülködve hallgattuk leírását
az egészséges emberrel szembeállított,
nagyhangú „presszókirályról”, aki munka
meg sportolás helyett csak iszik, dohányzik –
az lettem, mint jóval később konstatáltam.*

XII.

*Állítólag annak a srácnak már nem él
az édesapja, vagy legalábbis külön,
és mert nem bír vele, az édesanyja bízta meg
Dézi Gyuri bácsit, hogy tegye helyre,
aminek én csak a kifejetét látom az iskola előtt.*

XIII.

*A felmentettek, e kétes, enyhén megvetett
népség se vonhatja ki teljesen magát
a sportból, az öltözői padok egyikén
kucorogva – nagyon helyesen –
sakkjátékkal köteles múlatni az időt.*

XIV.

*Az iskola elhanyagolt kispályája mellől,
fölszámolva egykori rejtekhelyeink,
a gazi és az elvadult bokrokat kiirtják,*

*és Dézsi Gyuri bácsi irányításával,
aktív részvételével új sportpálya épül.*

XV.

*Tornaórán minket is dolgoztat,
lelkesen kubikolunk,
és ez hozzájárul ahhoz,
hogy életünk hátralévő részében
ne ijedjünk meg a fizikai munkától.*

XVI.

*Ő a vakáció idején is ott van,
nap mint nap látom az erkélyről,
egymaga lapától és talicskáz,
félmeztelenül a tűző napon,
izmos, mint Odüsszeusz apám.*

XVII.

*Órákig fociztunk, és nyertünk
egy-egy üveggel, páragyöngyök
a csavarodó sávokon. Nagyapám szerint
olyan az íze, mint a „fagifornak” –
nem tudom, mi az, de nem lehet rossz.*

XVIII.

*Nincs görkorim, de azért szoktam,
ha kölcsönad valaki.
A lányé, akivel majdnem „jártam”,
ott porosodott évekig
Mamáéknál, mire visszaadtam.*

XIX.

*Vagy harmincan lehetek, kerítettek be
az iskolaudvaron – volt egy pillanat,
amikor még el lehetett volna futni,
de a lányokkal, akik hátrébb álltak
és lassabban ocsúdtak, akkor mi lesz?*

XX.

*Operába mentünk, bérletünk volt,
sokat neveltünk, bohóckodtam
a kisleánynak és édesanyjának,
és azt hittem, vicces, hogy az erkélyről
a földszinten ülőkre szórom a morzsát.*

XXI.

*Mennyire volt más az operák
kiöltözött, előkelősödő világa,
mint a postahivatali félhomály,
ahol évekre rá összetalálkoztunk,
épp mindketten ott dolgozóként?*

XXII.

*Én igen, és ő talán nem,
aztán amikor már biztos igen,
majdnem, de az utolsó pillanatban
viszolygást keltett a nyála bennem,
amint vajás zsemlyébe harapott.*

XXIII.

*Feltűnősködtem, ahogy ez szokásom volt,
héjastól ettem volna a citromot,
de nem bírtam lenyelni, a számban forgattam,
aztán amikor már folydogált belőle,
a tenyerembe engedtem, és onnan a padba?*

XXIV.

*Házi feladatként ködös történetet fogalmaztam
versbetéttel, amely úgy végződött, hogy „...ön
akár angyal, akár ember, / mindenki hülye a földön”,
és hiába szabódtam, fölolvastatták valakivel órán
a jelessel jutalmazott „tehetséges, öntelt írást”.*

XXV.

*Körülményeskedő szerelmeslevelemmel
írói sikert arattam: iskola után
megdicsérte osztálytársam, hogyha egyszer ő,*

*biztos engem kérne, az imént olvasták fel
itt a sarkon, elég népes közönség előtt.*

XXVI.

*Egy időben folyton lányokkal lógtam,
mindig nagyon hamar „kész volt a leckém”,
négyen-öten-hatan lehetek, „barátnők”,
és közöttük én az egyetlen fiú,
lánybandával róttam a tereket.*

XXVII.

*A Bártfai utca környékén, talán a Zámorin,
gondosan a kocsit szélére söpört avarban
gázoltunk, hol jobban, hol kevésbé szétrugdosva,
és közben kórusban, teli torokból kántáltuk:
„Zsén-siná, zsénsiná, piná-piná háááná!”*

XXVIII.

*A ház előtti alacsony kerítés tetején ülve lógáztuk a lábunk,
hirtelen felbolydult a csapat, sorra ugráltak le a lányok,
és rohantak előlünk be a lépcsőházba, én utánuk,
úgy tartva a kezem, hogy rögtön nyomjam befelé az ajtó
üvegét, és már hallottam is izgalmas csörömpölését.*

XIX.

*Ők egy időben a szemben lévő házban laktak,
reggelente engem is vittek kocsival,
rendszeresen arra ébredtek, hogy nyomom a kapucsengőt,
elbújtam a földszinten, és ijesztgettem őket,
míg az ügyvéd apa egyszer rám nem ripakodott.*

XXX.

*A trabantoknak álmos hangulata volt,
furán a kormányrúdból kiálló váltója,
reggel illata, szabottár nyugalma,
kompromisszumkész lelkülete,
szocializált zamata, lidokain íze.*

XXXI.

*„Nekem a legjobb az pont megfelel” –
ez az apa mondása volt, amit a fia is átvett,
de nem mindig sikerült eszerint élniük,
például egyikük se költő, pedig e téren ez
a legjobb, ami nekem éppen megfelel.*

XXXII.

*Egy ünnepelt hősböz hasonlatosan,
hölgykoszorúval érkeztem a rendelőbe,
onnan hívbatták föl a munkabélyén anyámat,
összevarrták vagy -kapcsolták a sebet,
a múltkor megvolt még a nyoma könyökömön.*

XXXIII.

*Schmidt Jancsi Casanovának nevezgetett,
ami hízelgő volt rám nézve, de nem volt igaz,
inkább mintha a lánypajtásuk lettem volna,
vagy udvartartásuk bolondja, öleb,
így tűrhetek meg maguk között,*

XXXIV.

*„nemtelen” lények lehettünk egymásnak,
főleg én nekik, háremőr, androgün,
kisdzsolli tőlem piszkos kanasztájukban,
meg a szívem se volt szabad
a regresszív első szerelem miatt.*

XXXV.

*Schmidt Jancsi hat év körüli öccse
már akkor „csöves” volt,
amikor én még alig ismertem,
nem is igen értettem a szót –
mondom, nehezen értem.*

XXXVI.

*Az egyik lány fölment a másikékhöz,
hogy a bátyja beszűkítse a farmerét,
és azt beszéltek, egyből lesmárolta –*

*úgy képzeltem, magán vibette,
tehát a varráshoz le kellett vennie.*

XXXVII.

*Többször álmodom a csőnacis lányról,
hogy ostorral parancsolok neki,
rá-rábúzva a fenekére, talán mert
dús hajával oroszlánra emlékeztet,
mint a Piramis 1 borítóján a nő?*

XXXVIII.

*Abogy múltak az évek,
úgy tapasztaltam, hogy előbb vagy utóbb,
de valamikor minden nő ideje eljön,
egyszer még a legvisszataszítóbbnak érzett is
érdekelni, vonzani fog.*

XXXIX.

*Mint az a molett lány, aki pénzt „lopott” otthon vagy hol,
megébezett, szeretett volna venni egy kétforintos szendvicset,
elvett egy ötszázast, és a szülei kérésére
az iskola nyilvánossága, az egész „úttörőcsapat” előtt
fosztották meg piros nyakkendőjétől.*

XL.

*Fehér ingben mentem, de nem sötétkék vagy fekete nadrágban,
hanem a Jugoszláviában vett, nekem tetsző, keki Safariban,
és tényleg nem értettem, mi a baj a színével,
osztályfőnököm kérdezte, mi van, ha kiszólítanak, biztos előre tudta,
hogy jutalomkönyvet kapok, s én ráztam a fejem, á, dehogy.*

XLI.

*Most borítsunk fátylat első iskoládra,
éppen úgy ne lássuk, ahogy te sem láttad,
nem tudtad, mi van, csak valami nem stimmel,
valami elromlott, és kellemetlen volt –
azt a hat évet mintha lepel takarná.*